

عنوان مقاله:

نقد زبانی ترجمه رمان فارسی به عربی با تکیه بر "انه": ترجمه رمان "من او" از رضا امیرخانی

محل انتشار:

الدراسات الادبیه (فی اللغة العربیة والفارسیة و تقاعلهما)، دوره 54، شماره 107 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 37

نویسندگان:

علی قازان - قسم اللغة الفارسیة و آدابها، کلیه الآداب والعلوم الانسانیة، جامعه قم ایران

بهاءالدین اسکندری - گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، ایران

خلاصه مقاله:

در سال های اخیر ترجمه آثار فارسی - بویژه ادبیات پایداری - به عربی جهشی چشمگیر داشته است. این ترجمه ها البته فارغ از غث و سمین نیستند و گاه ضعف هایی گزنده در آن ها مشهودند. این ضعف ها منتقدین را برمی انگیزد تا با نقدی روشمند به ارزیابی ترجمه های عربی از آثار فارسی توجه کنند. پژوهش حاضر به این پرسش پاسخ می دهد که چگونه الگوی ارزیابی ترجمه رمان با استناد به ابزارهای علمی ارائه دهیم؟ و افزون بر ارائه شاخص های ترجمه خوب برای تعیین سطح کیفی ترجمه، چگونه از وضعیت کنونی ترجمه برآورد داشته باشیم و ضعف های رایج را تشخیص و ریشه یابی کنیم؟ این مقاله با اتکا به الگوی علمی و روشمند، رمان "من او" از آثار فخر ادبیات پایداری که تحت عنوان "انه" به عربی ترجمه شده، مورد ارزیابی قرار داده است. رویکرد انتقادی ترجمه در این پژوهش براساس حاکمیت عوامل بر متن است؛ عواملی که متن اثر در چارچوب آنها نگارش می یابد و طبق میزان تاثیرگذاری، در سه گروه می گنجند: نرم، نیمه سخت و سخت. با این حال با توجه به مجال اندک مقاله، "انه" تنها بر اساس عامل "ساختار زبان" (فعل، جمله بندی، صفت، قید،...) از عوامل گروه نرم مورد ارزیابی قرار می گیرد. "انه" با روشی که در پی می آید به نقد کشیده می شود: گام اول: انتخاب ۳۱ صفحه نمونه؛ گام دوم: تشخیص ایرادهای دستوری، صرفی و نحوی در بخش های فعل، اسم، جمله بندی و...؛ گام سوم: ریشه یابی ایرادهای ترجمه با استناد به منابع علمی؛ گام چهارم: ارائه راه حل ایرادهای ترجمه؛ گام پنجم: تعیین سطح کیفی ترجمه با استناد به فرمول و جدول نمرات. در نتیجه، بررسی "انه" نشان می دهد در بسیاری موارد به نکات ظریف زبانی در متن مبدا و یا زبان مقصد توجه نشده و این امر به درک معنا و یا انتقال صحیح آن به زبان مقصد آسیب رسانده است. این ترجمه در نهایت با نمره ۶۶۷- بر اساس معیارهای ارزیابی علمی نمره قابل قبولی نگرفت.

کلمات کلیدی:

ارزیابی ترجمه عربی، رمان من او، رضا امیرخانی، ادبیات پایداری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2029109>

